

چند عامل موثر در بروز ورم پستان در گله‌های گاو شیری

ورم پستان یکی از مهم‌ترین بیماری‌های گله‌های گاو شیری است که با کاهش تولید و در نتیجه عدم امکان فروش شیر، هزینه‌های درمان، هزینه‌های کارگری، هزینه جایگزینی دام و آلوده کردن سایر گاوها باعث خسارت اقتصادی قابل توجهی به مزرعه می‌شود.

Sarveen Farm

خلاصه

ورم پستان یکی از مهم‌ترین بیماری‌های گله‌های گاو شیری است که با کاهش تولید و در نتیجه عدم امکان فروش شیر، هزینه‌های درمان، هزینه‌های کارگری، هزینه جایگزینی دام و آلوده کردن سایر گاوها باعث خسارت اقتصادی قابل توجهی به مزرعه می‌شود. پستان دام و وسایل شیردوشی آلوده می‌توانند موجب انتقال بیماری به سایر دام‌ها شوند و اختلال در عملکرد هریک از اجزای ماشین شیردوشی می‌تواند نقشی بر ایجاد ورم پستان در دام داشته باشد. بهداشت جایگاه و تغذیه دام از جمله موارد تشدید کننده بیماری ورم پستان هستند. ورم پستان با مدیریت صحیح و رعایت بهداشت قابل پیشگیری خواهد بود. برای اطلاعات بیشتر این مقاله کوتاه را ببینید.

ورم پستان چیست؟

ورم پستان، التهاب غده های ترشح شیر در پستان می باشد که به دنبال آسیب های ناشی از عوامل بیماری زا و یا صدمات فیزیکی رخ می دهد، اما در اغلب موارد از طریق باکتری ها ایجاد می شود. این بیماری یکی از مهم ترین بیماری های گله های گاو شیری است. ورم پستان با کاهش تولید و در نتیجه عدم امکان فروش شیر، هزینه های درمان، هزینه های کارگری، هزینه جایگزینی دام و آلوده کردن سایر گاوها باعث خسارت اقتصادی قابل توجهی می شود. از جمله عوامل موثر در بروز ورم پستان در گله های گاو شیری می توان به موارد ذیل اشاره نمود:

Sarveen Farm

عوامل ورم پستان داخل سالن شیردوشی:

● مبتلا بودن دام و شیوع در گله

زمانی که دام مبتلا وارد سالن شده و بواسطه آلوده کردن لاینرها سبب انتقال بیماری به سایر دام ها می شود. در این خصوص ضدعفونی مناسب سرپستانکها و دست شیردوش از اهمیت به سزایی برخوردار است.

● فرسوده شدن لاینر

با فرسوده شدن و به علت تغییر شکل پیدا کردن لاینرها، هوا وارد لاینر شده و به سبب ایجاد جریان معکوس خلا، سرپستانکها آسیب خواهند دید. لاینر فرسوده مدت زمان دوشش را افزایش میدهد و به دنبال آن آسیب در اسفنکترهای سرپستانک رخ می دهد.

● اختلال در عملکرد پولساتور

اختلال در عملکرد پولساتور، ایجاد جریان نادرست خون در سرپستانک را به دنبال دارد و در نتیجه می تواند به سلامت پستان دام صدمه وارد کند.

● اختلال در تنظیمات جک جدا کننده خرچنگی

در شیردوشهای مجهز به سیستم اتوماسیون، در صورت بهم خوردن تنظیمات، پیش از قطع خلا لایر از پستان جدا می شود. این پدیده در ادامه به سلامت پستان دام صدمه می زند و می تواند به بیماری ورم پستان منجر شود.

● ضد عفونی نکردن وسایل شیردوشی

در فرآیند شیردوشی، لاینرها بایستی به خوبی ضد عفونی و شسته شده باشند.

عوامل ورم پستان خارج از سالن شیردوشی:

● عدم رعایت بهداشت جایگاه

بستر بهار بند و استال ها با حجم بالای کود و فضولات از جمله عوامل تاثیرگذار در ابتلا و شیوع این بیماری در گله می باشد. لذا بهداشت هفتگی بستر حائز اهمیت است.

● عدم رعایت تغذیه بعد از هر بار دوشش

پس از شیروشی سرپستانک ها، اسفنگتر و ماهیچه های آن در اثر ترشح هورمون اکسی توسین و دوشش شیر شل و مجرای پستان تا ۲۰ دقیقه باز است. لذا بایستی پس از شیردوشی برای جلوگیری از خوابیدن گاو و درتماس قرار گرفتن پستان با کف بهار بند و کود، گاو ها را با مواد غذایی سیلو شده با کنسانتره پروتئین دار با یونجه و یا موادی که مورد علاقه گاو باشد تغذیه کنند.

Sarveen Farm

● کمبود مواد مغذی مانند ویتامین E و سلنیم

در صورت عدم تعادل در میزان ویتامین ها و مواد معدنی سیستم ایمنی بدن دام ضعیف شده و بیماری شدت می یابد. تعداد زیادی از عفونتهای درون پستانی دو هفته قبل و دو هفته بعد از زایش مشاهده می شود و کمبود ویتامین E و سلنیوم باعث افزایش شدید عفونتهای رحمی، درون پستانی و ورم پستان می شود.

● عدم توازن انرژی در گاوهای تازهزا و در نتیجه ضعف سیستم ایمنی

دقت در فراهم کردن جیره این دسته از دامها برای پیشگیری از تضعیف سیستم ایمنی و تامین تمام مواد مغذی از جمله ویتامین ها و مواد معدنی بسیار حائز اهمیت است.

Sarveen Farm

● ضعیف بودن سیستم ایمنی گاو پس از زایمان

برنامه درمان گاوهای خشک برای حذف عفونت‌های کلی‌فرمی موجود، می‌بایست مورد توجه قرار گیرد. چراکه در این دوره ضمن درمان دام، شیر تولید نمی‌شود که به دنبال آن حاوی آنتی بیوتیک باشد. همچنین، پس از زایش به دلیل مصرف انرژی دام جهت تولید شیر و ضعف در سیستم ایمنی زمان مناسبی برای پیشگیری و درمان نخواهد بود.

● وجود مایکوتوکسین در خوراک

مایکوتوکسین‌ها از جمله سموم قارچی می‌باشند. مایکوتوکسین‌ها می‌توانند استرس وارده را از طریق سرکوب سیستم ایمنی و کاهش خوراک مصرفی، تشدید تعادل منفی انرژی و افزایش خطر ابتلا به ناهنجاری‌های متابولیک و بیماری‌های عفونی افزایش دهند.

Sarveen Farm

● مگس‌ها و حشرات ناقل

با افزایش دما و رطوبت در تابستان، تعداد مگس‌های مکنده خون به سرعت افزایش می‌یابد. این گونه مگس‌ها معمولاً در قسمت پشتی (کمر) دام دیده شده اما به سرپستان‌ها نیز حمله می‌کنند و موجب ایجاد ورم پستان می‌شوند.

راهکارها

مدیریت عوامل فوق نقش به سزایی در کنترل، پیشگیری و درمان زودهنگام ورم پستان در گله دارد. تهیه نقشه راه و انتخاب راهکارهای اساسی نیاز به تحلیل دقیق عوامل توسط کارشناسان دارد. در این زمینه متخصصین آنالیز شیر مخازن را در قدم اول برای بررسی علل ورم پستان توصیه می‌نمایند. در ادامه، بررسی کارشناسی از وضعیت سالن شیردوشی می‌تواند در دستور کار قرار گیرد.

Sarveen Farm